

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Jana Bosáková

Kúzla mamy- 1 časť, tvorivé čítanie a pracovné listy pre prácu v záujmovom útvare Čitateľsko-dramatickom

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr., Jana Bosáková

Kontakt na autora UZ: Základná škola s materskou
škoolou Tuhrina, jana
bosakova9@gmail.com

Názov: Kúzla mamy- 1 časť, tvorivé
čítanie a pracovné listy pre
prácu v záujmovom útvare
Čitateľsko-dramatickom

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Martina Bajuzíková

ISBN 978-80-565-0071-2

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

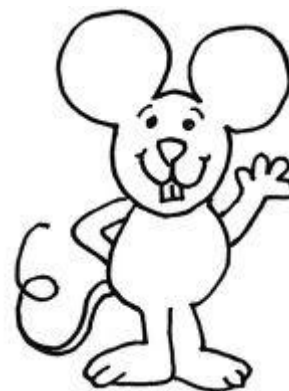
Obsah

1. Myšacia mama
2. Vtáčie mlieko
3. Kyslá rozprávka
4. Rozprávka o lúčoch
5. Rozkvitnuté jazierko
6. Darček od mamy
7. Kozliatka

Pozorne si prečítaj príbehy. Potom vypracuj jednotlivé úlohy, ktoré nájdeš pod nimi. Úlohy sú jednoduché, príbehy krátke a zaujímavé.

1 Myšacia mama

Keď prídu na svet myšičky, sú bez srsti, holé aj slepé. Narodia sa v hniezde, ktoré myšacia mamka vystelie nadrobno rozhryzenou slamou. Ak niet slamy, poslúžia myškám aj odložené časopisy alebo sveter. Myšičky sa majú ako v bavlnke. Mama ich kŕmi, oblizuje, čistí a možno im rozpráva aj myšaciu rozprávku. Veľmi dobre ich stráži, a len čo trochu podrastú, učí ich ukrývať sa pred nepriateľmi – ľuďmi, mačkami, kunami, lasicami. Isto ich upozorní aj na pasce a jed na myši.

Aké boli myšky, keď sa narodili?

.....
.....

Kto sa stará o myšky?

.....
.....

Akých majú nepriateľov?

.....
.....

Vypíš zdrobneniny z textu

.....

Vypíš všetky slovesá z textu:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Nahrad' slová podobnými slovami:

vystelie.....
poslúžia.....
rozhryzené.....
poslúžia.....
podrastú.....

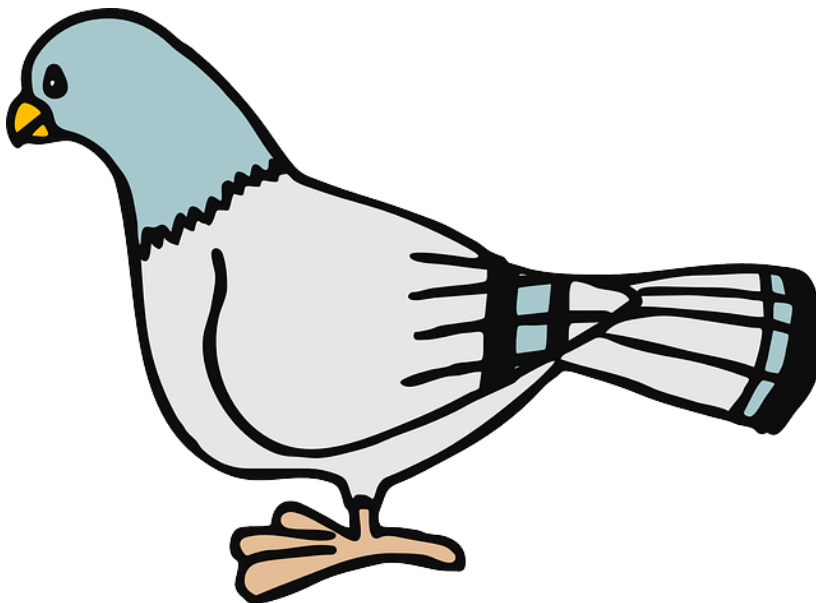
Ako sa majú myšky?

.....

Nakresli malú myšku!

2 Vtáčie mlieko

Holuby sú veľmi starostliví rodičia. Striedajú sa pri sedení na vajciach aj pri kŕmení. Mladé holúbky kŕmia vtáčím mliekom. Nedajte sa pomýliť, holuby nie sú cicavce, sú to vtáky. A to ich mlieko, ktorým ich mamička kŕmi, nie je pravé. Je to zvláštna hmota, podobná tvarohu. Je taká výživná, že holúbä, ktoré vyletí z hniezda, je takmer také veľké ako dospelý holub.

Kto sa stará o malých holúbkov?

.....
.....

Čím kŕmia mlád'atá?

.....
.....

Patria holuby medzi cicavce?

.....

V ktorých slovách v texte neplatí pravidlo o rytmickej krátenej? Vypíš ich.

.....

.....

Utvor zdobeniny k slovám:

mlieko.....

mama.....

holub.....

vták.....

Vypíš z textu všetky slová, v ktorých je dvojhláska:

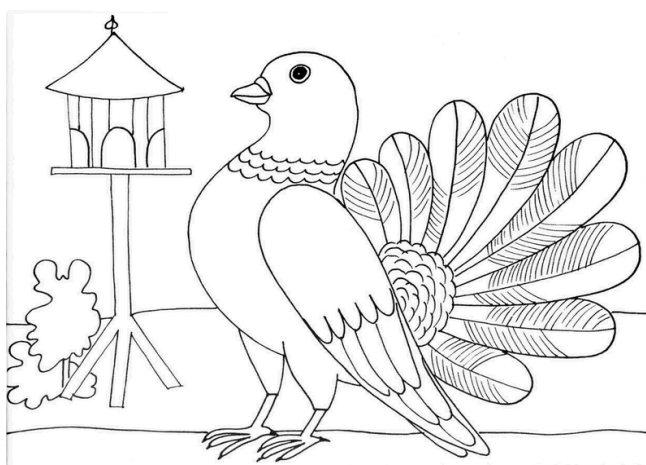
.....

.....

.....

.....

Vymaluj obrázok!

3 Kyslá rozprávka

Tomáš prišiel zo školy celý namrzený. Na matku ani nepozrel, nepozdravil, tašku šmaril do kúta. Potom si sadol k stolu a chytil vidličku.

„Nemám rada kyslých ľudí!“ povedala mama a vyšla z kuchyne. Hladný Tomáš chvíľu sedel, mračil sa, potom sa začal mrviť a nakoniec vstal a šiel za matkou. Našiel ju v izbe čítať.

„Nehnevaj sa, mama. Raňajkoval som kyslé mlieko, obedoval polievku na kyslo a rezeň s kyslou uhorkou. Ako by som nebol kyslý. Ale už ma to prešlo.“ Mama sa naňho skúmavo pozrela. Sklonil hlavu. „Dobre, pod'. Dám ti večeru,“ povedala.

„A čo?“ zaštebotal Tomáš veselo. „Varenú šunku a kyslú smotanu!“ povedala mama a pohľady sa im stretli. Potom sa obaja zasmiali. Sladko, sladučko.

Zostav osnovu príbehu:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kto vystupuje v príbehu?

.....

Vypíš z textu priamu reč:

.....

.....

.....

.....

.....

Prečo sa Tomáš tváril kyslo?

.....

.....

Správal sa Tomáš k mamke pekne? Ako to napravil?

.....

.....

.....

.....

Čo dostal Tomáš jesť? Vypíš všetky jedlá z príbehu:

.....

.....

.....

.....

4 Rozprávka o lúčoch

Keď som bola malá, veľmi som hnevala mamu. Nechcela som zjesť ráno rožok s maslom, odstrihávala som strapce zo záclony, a keď prišiel otec z práce, napchávala som mu baranicu snehom.

Ničoho som sa nebála. Až raz... Naši odišli do kina. Kázali mi spať, ale ja, len čo som začula, že už mama zišla na posledný schod, šups z postele k okrúhlemu stolíku. Býval na ňom album s fotografiami. Vzala som si ho do postele a začala pozerat'. Boli to mamine fotografie, ktoré som už toľko rás videla a vždy som sa čudovala, prečo nemá na nich také čiarky pri očiach ako v skutočnosti. Vzala som otcovo pero, ktoré si zabudol na stole. A kreslila som mame pri očiach čiarky.

Mama bola celá pokreslená. Ja som sa smiala a smiala, až som zrazu pri tom smiechu urobila na perinu veľkú atramentovú machuľu.

Machuľa rástla. Zrazu bolo pri mne čosi veľké, čierne. Keď som sa lepšie prizrela, videla som, že je to netopierie krídlo. Začala som volať na mamu. A volám, volám, ale slová spod toho čierneho krídla zneli celkom inak. Počula som sa: "Vieš, čo má tvoja mama pri očiach? Lúče. Slnko jej ich darovalo, lebo sa na teba už toľké roky usmieva".

Oľga Feldeková

Napiš osnovu príbehu:

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....

Aké bolo dievčatko z príbehu?

.....
.....

Čo urobilo svojej mamke a prečo?

.....
.....
.....

Napiš, aké vlastnosti malo dievčatko z príbehu:

.....
.....
.....

Nakresli obrázok dievčatka s machuľou na perine.

5 Rozkvitnuté jazierko

Jedného dňa sme sa vybrali s mamičkou na prechádzku. Bol krásny slnečný deň. Prišli sme až k čarovnému jazierku. Či bolo čarovné alebo nie, to nikto nevie, ale bolo krásne. Po jazierku plávali lekná a ja som si predstavovala, že má vodníkova dcéra Lukrécia sviatok. Aj lúka bola plná farebných kvetov. Ako v rozprávke. Nazbierala som kvety a urobila mamke krásnu kyticu. Nezbedné škovránky a veselé trasochvosty nám krásne vyspevovali. Bol to nezabudnuteľný deň.

Napiš synonymá k slovám:

čarovné.....

krásne.....

nezbedné.....

nezabudnuteľný.....

Vypíš zdobeniny z textu:

.....

.....

.....

Utvor zdobeniny k slovám:

lopta.....

jazero.....

rozprávka.....

kvet.....

dievča.....

Nakresli čarovné jazierko s leknami!

Ako sa volala vodníkova dcéra?

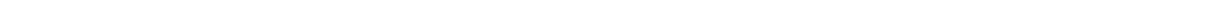
.....

Čo urobilo dievčatko pre svoju mamku?

.....

.....

Nakresli kyticu pre svoju mamičku:

6 Darček od mamy

Mama si odkašľala: „Viem, že je to trocha priskoro, ale chcela by som ťa potešiť,“ povedala a podávala dcérke malú škatuľku. Dcéčka sa posadila. „Čo je to?“ „Darček k твоjim narodeninám. Otvor si ho.“ Dcéčka chvíľu váhala, ale potom škatuľku rýchlo otvorila.

Čo sa skrývalo v škatuľke? Aký darček by najviac potešil teba?

.....

.....

Aký darček by si pripravila pre svoju mamičku?

.....

Napiš aspoň tri vyjadrenia prekvapenia nad darčekom a pod'akovanie mame:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nakresli darček, ktorý by ťa potešil:

Čo myslíš, čo je najväčším darčekom pre tvoju mamu?

.....

.....

.....

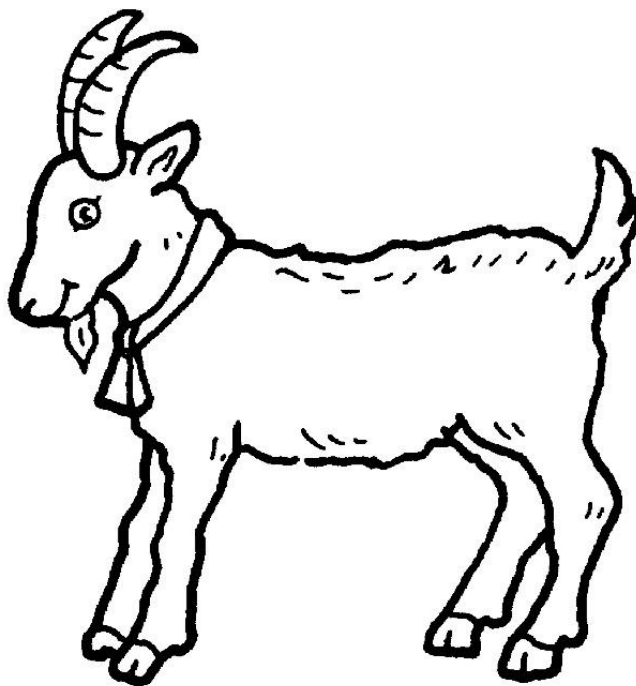
.....

.....

7 Kozliatka

Bola raz jedna kozia mama. Mala dve deti. Kozliatka sa volali Jurko a Mirko. Ich mama musela každé ráno odísť do práce, aby mohla kúpiť, čo treba. Kozliatka ostávali doma sami. Mama koza im prísne nakazovala:

„Deti, buďte dobré! Žiadne bitky, žiadne škriepky! Na zápalky nesiahajte, dvere neotvárajte!“
A odišla do práce. Malé kozliatka si najprv zaspievali pesničku, potom sa zahrali. A čo bolo ďalej?

Vymysli pokračovanie rozprávky

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ako sa volali kozliatka z rozprávky?

.....

.....

Vypíš priamu reč z rozprávky:

.....

.....

.....

.....

Nahrad' tieto slová slovami s podobným významom:

- nesiahajte.....
- nakazovala.....
- prísne.....

Nakresli kozliatka z rozprávky!

Čo prikázala kozia mamka kozliatkam?

.....

.....

.....

.....

.....

Prečo musela kozia mamka odísť? Kam išla?

.....

.....

.....

.....

Napiš, prečo ľúbiš svoju mamičku:

.....

.....

.....

.....

.....

Vymaľuj obrázok mamy!

Utvor päť viet k obrázku:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Otestuj svoje vedomosti o rozprávke

Ako delíme rozprávky podľa autorstva?

.....

.....

Ako delíme rozprávky podľa obsahu?

.....

.....

.....

Ktoré sú hlavné znaky rozprávky?

.....

.....

.....

.....

Kto bol zberateľom ľudových rozprávok?

.....

.....

Ktoré rozprávky poznáš?

.....

.....

.....

Kto navrhuje a kreslí obrázky do kníh?

.....
.....

Vieš, kto ilustroval tvoju najobľúbenejšiu rozprávkovú knihu?

.....
.....

Zahraj sa na ilustrátora a nakresli obrázok ku knihe Pinocchio

Vypíš z kníh aspoň troch ilustrátorov:

.....
.....
.....

Napiš troch spisovateľov, ktorí píšú rozprávky:

.....
.....
.....

Použitá literatúra:

Hilda Rosslerová – Sláviková: Práca s umeleckým textom, SPN Bratislava

Ondrej Sliacky: Čítanka Slniečka, Literárne informačné centrum 2011

